

Raziyeh Khodayari, 08-677 27 13
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

registrator@energimyndigheten.se
hbk@energimyndigheten.se

diarienummer 2021-002638

Remiss av föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen Sverige tackar för att vi fått möjlighet att få lämna synpunkter. Se våra kommentarer nedan.

Sammanfattning

Svenska kraftvärme- och värmeverk använder till allra största delen inhemska bränslen i form av restprodukter från skogsindustrin, avverkningsrester från skogsbruket, samt avfallsprodukter som returträ eller avfall från hushåll och verksamheter. En stor del av bränsleförsörjningen sker lokalt eller regionalt, med relativt korta transportavstånd.

Energiföretagen Sverige

- håller med Energimyndigheten om att kontrollsystemet måste ha en riskbedömning som utgångspunkt.
- anser att det är positivt att Energimyndigheten bedömer *”att de fasta och gasformiga bränslen som används i Sverige idag i allmänhet medför låga risker. Detta gäller särskilt inhemsk skogsbiomassa, där regeringen i förslaget till hållbarhetslag bedömt att Sverige är ett så kallat A-land. Det innebär att den rapporteringsskyldige inte själv måste visa att avverkningen skett med lämplig hänsyn till kolsänkor, naturskyddade områden och liknande eftersom detta förutsätts säkerställas genom nationell lagstiftning.”* Det är viktigt att regeringen och Energimyndigheten i god tid före ikraftträdandet anger vilka andra länder som betraktas som A-land och för vilka länder energiföretag behöver genomföra ett mer omfattande och riskbaserat kontrollsystem.
- anser att Energimyndigheten i sin kommande vägledning bör konkretisera ovanstående och ge exempel på hur kontrollsystemet och den oberoende granskningen måste utformas om bränslet kommer från ett så kallat A-land, är certifierad eller kommer från leverantörer som redan fått hållbarhetsbesked.

- håller med Energimyndigheten om att det är oproportionerligt att kräva att anläggningen ska ta stickprov på leverantörens bränslen om detta redan genomförs inom ramen för leverantörens eget kontrollsystem.
- håller med Energimyndigheten om att det finns ett behov av informationsinsatser, i synnerhet vad det gäller fasta och gasformiga bibränslen. Den svenska tillämpningen av hållbarhetskriterierna sker med mycket kort framförhållning. Det finns ett stort antal nya företag och aktörer som berörs av kriterierna. Många av dessa är mindre företag med begränsad administrativ kapacitet. Informationsbehoven är därför stora. De berörda företagen behöver snabbt få tillgång till vägledande dokument och informationsmaterial.
- det är olyckligt att genomförandet av det uppdaterade förnybartdirektivet har dröjt så länge. Vi vill gärna se att ett användarråd för fasta bränslen tillsätts så snart som möjligt. En tät dialog mellan Energimyndigheten och branschen är central för en effektiv genomförandeprocess. Vad vi förstått ska en vägledning tas fram av Energimyndigheten men det sker tyvärr inte innan implementeringen ska vara genomförd och vägledningen hinner därför inte gå på remiss. Därför förordar vi att Energimyndigheten gör en första revidering inom 6–8 månader för att tidigt kunna fånga upp saker som behöver förtydligas eller ändras.

Detaljerade synpunkter

3 kap. Kontrollsystem, s. 2

Merparten av det fasta bibränslet som används i Sverige är producerat inom landets gränser. Enligt Energimyndigheten hade 98 procent av de sönderdelade och oförädlade trädbränslena svenskt ursprung (2019). Kontrollsystemet bör vara utformat utifrån detta och därför vara så enkelt som möjligt.

Energimyndigheten skriver att kontrollsystemet ska vara utformat med en riskbedömning som utgångspunkt. Energiföretagen Sverige håller med om att kravet på kontroll- och massbalanssystem är och bör vara omfattande om bibränslen kommer från riskområden. Energimyndigheten bör i sina föreskrifter och vägledning konkretisera vad det i praktiken innebär så att oberoende granskare inte gör skarpare tolkningar än nödvändigt för bibränslen som bedöms komma från ett så kallat A-land eller är certifierade. Föreskrifterna beskriver ett omfattande kontrollsystem för bränslen som kommer från riskområden. I föreskrifterna eller vägledningen tydliggörs vilka kontroll- och massbalanssystem som behövs om

- a) anläggningen får bibränslen från leverantörer som redan har hållbarhetsbesked,
- b) anläggningen får sina bibränslen från leverantörer som har certifierat sina bibränslen enligt certifieringssystem godkända av EU,
- c) inget av ovanstående uppfylls men bibränslen kommer från ett så kallat A-land,
- d) bibränslen kommer från andra länder och områden än ovanstående eller från ett riskområde.

4 kap. oberoende granskning

Energimyndigheten bör vägleda oberoende granskare i syfte att undvika att en oberoende granskare övertolkar kraven.

Tydliggör att en ekonomisk revisor kan vara oberoende granskare förutsatt att den har den miljökompetens och andra krav som ställs i lagen. Det är viktigt för aktörer som använder bibränslen från ett så kallat A-land, har enklare produktionssystem eller köper certifierade bibränslen. Det är en fördel om man för granskningen kan använda sig av befintliga resurser, exempelvis ordinarie revisorer, och kan undvika en dyr överbyggnad av certifieringsföretag och konsulter. Det finns redan idag genom Biometria mycket bra kontroll på ursprung och bränsletyper. Kontroller, exempelvis massbalans- och stickprovskontroller, borde kunna hållas på en miniminivå, i synnerhet när det gäller fasta skogliga bibränslen från Sverige eller ett annat A-land.

5 kap. Rapportering

Det är otydligt vad som menas med de olika paragraferna. I 1 § anges *”för varje parti biodrivmedel”* men bibränslen nämns inte. Biobränslen nämns senare under flera punkter under 1 §. Gäller 1§ endast för biodrivmedel eller även för biobränslen och i synnerhet fasta och gasformiga biobränslen? Detsamma gäller för 2 § och 3 § där det står *”för varje parti biodrivmedel”* men biobränslen nämns inte.

Det saknas hänvisningar om hur man bör hantera bränslen som står i bränslelager och biobränslen som avtalats före ikraftträdandet. Biobränslen som finns i lager före lagen träder i kraft bör hanteras genom en vägledning. Även biobränslen som avtalats före lagen träder i kraft och levereras under hösten och våren 2022 bör hanteras genom en kommande vägledning. Samordning bör ske med Skatteverket för att undvika motsägelsefulla tolkningar.

Tydliggör status för parkavfall och biomassa från tätortsmark om det kommer från annan mark än skogs- och jordbruksmark. Tydliggör att det direkt kan levereras till anläggningen och att det inte behöver levereras genom kommunens avfallshantering.

Tydliggör vad som gäller för vit returträflis när det kommer direkt från en produktionsanläggning och inte via kommunal återvinningscentral.

4 § om ytterligare uppgifter som ska lämnas av biobränsleanvändare

För ett mindre företag är det mycket svårt att få grepp om detta utan stor arbetsinsats. Det behöver tydliggöras vilka volymer och företag som omfattas av hållbarhetskriterierna, vilka som är rapporteringsskyldiga och vilka volymer och uppgifter som ska rapporteras av vem.

Information till konsumenter 5 §, s. 8

I föreskrifterna står det att *”för den information till konsumenter som ska presenteras enligt 13 a § hållbarhetsförordningen behöver typ av råvara endast rapporteras enligt kategorierna i 5 kap 1 § punkt 5 a-g, oavsett om anläggningen omfattas av krav på minskade växthusgasutsläpp eller ej”*. Emellertid står i förordningen att konsumenter ska informeras om både ursprung och typ av bränsle som har använts. Det är bra om även krav på ursprung finns med i föreskrifterna.

6 kap. Metod för bestämmande av växthusgasutsläpp

Hänvisning till bilagor 4 och 5 saknas under 1 §, punkt 1.

Hänvisning till bilagor 6 och 7 saknas i föreskrifterna.

7 kap. Metod för beräkning av faktiska värden för växthusgasutsläpp, 15 §

För att underlätta läsbarheten föreslår vi följande komplettering i sista meningen:

*”När det gäller kraftvärme, det vill säga vid **produktion av** el och värme, utförs beräkningen i enlighet med 14 §.”*

Bilaga 1

Det är otydligt om grot betraktas som flis och om returflis betraktas som biogent avfall under övriga fasta biobränslen.

Normalvärden för annat biogent avfall än träflis från industriavfall saknas.

I uppräknigen omnämns ”gasol”. Vi föreslår att begreppet ”biogasol” används för att vara harmoniserat med exempelvis de begrepp som används i lagen om skatt på energi.

Bilaga 4

Energiföretagen Sverige undrar om träpellets av restprodukter från skogsindustrin faller inom ”Träbriketter eller träpellets av restprodukter från skogsbruk”? Det kan behöva förtydligas. Träpellets görs i princip uteslutande på restprodukter från sågverksindustrin.

Konsekvensanalys

Energiföretagen Sverige är oroade av de relativt höga kostnadsuppskattningar som görs i konsekvensanalysen. Energimyndigheten behöver göra en ytterligare genomgång av förslaget till föreskrifter för att identifiera möjligheter till förenkling av rapporterings- och kontrollsystem. Höga administrativa kostnader slår hårdast på mindre företag och kan bli ett konkurrenshinder.

I konsekvensanalysen nämns att det kan vara motiverat med ett mer avancerat kontrollsystem för restprodukter eftersom det är svårt att bedöma råvarans ursprung genom okulär besiktning. Merparten av restprodukterna från skogsindustrin som bark och sågspån bör enkelt kunna identifieras med okulär besiktning. Det är rimligt att något mer än okulär besiktning används som kontrollsystem i det fall som det bedöms nödvändigt, men det är också viktigt att enkelheten bevaras. Detta kan till exempel ske genom en granskning av affärstransaktioner.

Konsekvensanalysen lyfter fram att rapporteringsskyldiga beläggs med betydande administrativa kostnader där mindre anläggningar är särskilt drabbade. Detta måste också beaktas i en eventuell revidering av det omarbetade Förnybartdirektivet.

Stockholm som ovan

Henrik Wingfors

Enhetschef, Energisystem

Energiföretagen Sverige